

Økologi på hylderne



Havreyoghurt

Solhjulet A/S er begyndt at forhandle fiberrige finske Yosa havreyoghurter baseret på fuldkorns-havre og syrnnet med mælkesyre- og bifido-bakterier. Der er fem forskellige – Røde bær (jordbær, ribs, tyttebær og aronia), Blåbær-banan, Citrus (citron og appelsin), Mørk chokolade samt Paradis (fersken, hindbær, abrikos, vanille og aronia). De forhandles i Helsekost-butikker landet over i pakninger med to bægre à 125 g med en vejledende udsalgspris på 20,50 kr.

Lilla blomkål

Hvis man vil have et ekstra farvepift i salatskålen, kan man i stedet for (eller sammen med) almindelig blomkål købe en lilla blomkål (af sorten grafitti) fra Axel Månsson A/S. Smagen er den normale, farven er forædlet frem og flottest i rå tilstand. Indtil videre forhandles kålen i små specialbutikker/økobutikker. Den vejledende udsalgspris for en blomkål på 400-600 g er omkring 18,95 kr.



Eksotiske honninger

Fra Biogan A/S er der fire nye specialhonninger på markedet - i glas med 250 g.



Det drejer sig om en mørk Kastanjehonning (vejledende udsalgspris 34 kr.), Appelsinblomsthonning fra Sicilien (vejledende udsalgspris 50,50 kr.), lys, klar og flydende Akaciehonning (vejledende udsalgspris 25,50 kr.) samt Manukahonning fra New Zealand (vejledende udsalgspris 86 kr.). De fire specialhonninger forhandles i specialbutikker og Helsekostforretninger.

Nye krydrede teer

Chokolade Compagniet A/S er også leveringsdygtig i en række krydrede teer fra LØV Organic, og der er kommet to nye til. LØV is Beautiful er blandet af hvid te, grøn te og Rooibus med fersken/abrikos og eksotisk frugt. Winter in LØV er en krydret sort te med mandel og kakao. Den vejledende udsalgspris på en dåse med 100 g er 109 kr., og forhandlere oplyses på tlf. 3811 1211. LØV is Beautiful fås også i 200 g dåse med vejledende udsalgspris på 169 kr.



Velsmag på glas

Il Fornaio leverer nye delikatesser til danske borde. Store grønne cerignola oliven D.O.P. Et glas med 280 g/180 g drænet vægt har en vejledende udsalgspris på 35 kr. Artiskokcreme med ekstra jomfru olivenolie. Artiskokker blendet med ekstra jomfru olivenolie, urter og cider til en cremet dip. Et glas med 130 g har en vejledende udsalgspris på 41,95 kr. Svampesalsa med mynte. Friske champignoner blendet med olivenolie, krydderier og mynte. Et glas med 120 g har en vejledende udsalgspris på 39,95 kr. De forhandles i Superbrugsen og Kvickly.



Eksempel: Så meget koster det

Poul Skovgaard har plantet, så han opfylder betingelserne for at få enkeltbetaling til de beplantede dele af foldene. 12 ha i alt, heraf 8,8 med pil Plantetæthed: 8.000 pr. ha

Økonomi:

► Pris for planter	50.000 kr.
► Plantning	30.000 kr.
► Tilskud (4.200 x 8,8)	-37.000 kr.
► I alt	43.000 kr.
► Pris pr. sofold	ca. 350 kr.

MARK & STALD

Pil i sofolde er en succes

ENERGIGRISE: Erfaringerne med at kombinere energiafgrøder og økologiske grise er mest positive

Af Karen Munk Nielsen

‘Alting er blevet så meget nemmere’. Med tryk på ‘så’ og lettelse i stemmen, toner Poul Skovgaard frem på skærmen. I en lille film på internettet fortæller han, hvad det har gjort ved hverdagens arbejde, at han har plantet sine marker til med pil. Poul Skovgaard er økologisk svineproducent i Nordsjælland og en af tre landmænd, som har deltaget i Økologisk Landsforenings projekt Farefoldskoncept med energiafgrøder. Han er også den af de tre, der har taget det største opgør med den traditionelle måde at indrette folde på. Det er slut med pladder og opkørte spor rundt mellem farefoldene. Skovgaard har udlagt stærke permanente køreveje, som al færdsel foregår på. Det er også disse veje, han driver søerne ad, når de ved fravænning skal hjem til løbeafdelingen.

Mange fluer med et smæk

Energiafgrøder i svinefolde tjener flere økologiske formål. De vil give et bedre og mere stimulerende miljø for grisene, der jo egentlig er skovdyr. Ydermere vil man kunne producere energi på arealet og dermed forbedre bedriftens energi- og klimaregnskab. Endelig er foldene potentielle miljøbomber, hvis ikke man formår at udnytte næringsstofferne efter svinene til planteproduktion. Det problem løser en pilebe-

plantning effektivt, viser tidligere forsøg i Foulum. Udfordringen er at finde en praktisk og arbejdsvenlig måde at kombinere energi- og svineproduktion på. Det giver projektet nogle bud på. Men der er også barrierer, konstaterer planteavlskon-sulent Carsten Markussen, Økologisk Landsforening. - Man skal være opmærksom på, at planterne ikke tåler søernes hårdhændede behandling de første år. Det giver ekstra hegning, og man skal være opmærksom på arealkravet i økologireglerne.

Overvej enkeltbetaling

Man kan få arealstøtte til beplantningerne, hvis de etableres efter reglerne om lavskov, men Carsten Markussen mener, man bør overveje, om det er det værd. - Det forudsætter, at der er 8000 pil pr. ha eller 2.000 popler. Det er for tæt til grise. Det er jo en faremark, ikke en energimark, siger han. En af de landmænd, der har plantet popler i sin faremark, har da også valgt at fraskrive sig støtten af denne grund. - Men man kan da med rette diskutere, om det er rimeligt. De nuværende regler for enkeltbetaling tager simpelt-hen ikke højde for ønsket om at kombinere flere ‘afgrøder’ på samme mark, tilføjer Carsten Markussen. Filmen om Skovgårds energigrise kan ses på Økologisk Landsforenings hjemmeside, www.okologi.dk. Eksempel: Så meget koster det Poul Skovgaard har plantet, så han opfylder betingelserne for at få enkeltbetaling til de beplantede dele af foldene.



Jo ældre smågrisene bliver, jo mere tid tilbringer so og grise i pilen.

Søer græsser,

ADFÆRD: En uge efter faring begynder so og smågrise at bruge pilearealet

Flere svineproducenter har plantet energiafgrøder i farefoldene. Spørgsmålet er, hvad grisene får ud af det. På papiret giver bevoksnin-gen både skygge, læ, skjul og aktivitetsmuligheder, men bruger grisene de nye muligheder, og øger det deres velfærd? Det er Marianne Bonde, Udviklingscenter for Husdyr på Friland, i gang med at undersøge, og det første spørgsmål kan hun allerede nu svare ja til. Data fra sommer og efterår viser, at søerne bliver i og omkring hytten og de nyfødte grise den første uge efter faring. Her går størstedelen af tiden med diegivning. Men efter den første uge begynder so og grise at søge ud mellem pilene, og som ugerne går, bruger de

mere og mere tid i denne del af faremarken. Her roder de, græsser, dier, gubber sig mod stammerne og hviler, viser Marianne Bondes registreringer.

Alternativ til græsmarken Spørgsmålet, om det øger deres velfærd, er vanskeligt at svare på, men den ene af de to besætninger, Marianne Bonde følger, har søer gående i almindelige farefolde også, og derfor kan hun sammenligne adfærden i de to systemer. Den opgørelse er ikke færdig, men ifølge Marianne Bonde tyder tallene på, at søerne, der ikke har adgang til pil, tilbringer mere tid i hytterne. - Og den tid ville de måske hellere bruge ude, hvis omgivelserne indbød til det, siger hun, og tolker på den måde, at pil giver bedre velfærd. Men entydigt positivt er det ikke nødvendigvis. - Træerne kan forringe landmandens overblik og gøre tilsynet mere besværligt. Hvis